

زانیاری بۆ پەناخوازان

داوانامەى پەناپەرى بەم شێوه دەچێتە پێشەوه

1. ئەگەر هۆى بنەمادارت هەبێت بۆ ئەوهی لەوه بترسیت که له ولاتەکهى خۆتدا رووبەر ووی زولم ببیتەوه، دەتوانیت داواى پەناپەرى بکەیت.

2. ئەگەر دەتەوێت داواى پەناپەرى له فینلەندا بکەیت، دەبێت بۆ فینلەندا سەفەر بکەیت. ناتوانیت له دەرەوهی فینلەندا داواى پەناپەرى بکەیت.

3. کاتیک دەگەیتە فینلەندا، بە زووترین کات بە بنکهى پاسەوانانى سنوور یان بە پۆلیس رابگەینە که دەتەوێت داواى پەناپەرى بکەیت.

4. ئەو کاربەدەستەى داواى پەناپەرى بکەیت لى وەر دەگرتیت زانیاریه بنەر متهیکانت دهنوسى و پەنجەمۆرت لى وەر دەگرتیت هەر وهه لیکۆلینهوهى تۆمارى پێویستت بۆ دەکات.

5. داوانامەى دەگۆزیتەوه بۆ فەرمانگەى کۆچ (Migri) و دەچێتە نۆرمه بۆ تاوتۆیکردن.

6. بۆ بنکهى پێشوازی پەناپەران واتە کەمپ دەتتێرن که تێیدا بھوینتەوه. لەوێدا چاوەروانى چاوپێکەوتنى داواى پەناپەرى دەکەیت.

7. ئەگەر مافی نشینگەبیت له ولاتیکى ناسایشی تر دا هەیه، یاخود بەگۆزیهى ریکۆمۆتنامەى دیاریکردنى بەرپرسیاریتی نیوان ولاتانی یەگرتووی ئەوروپا، ولاتیکى تر له مامەلەکردنى داواکەت لێبەر ساروه، ئەوا فینلەندا له داواکەت ناکوێتەوه.

بەریز داواکاری پەناپەرى

تۆ داواى پاراستنى تێنەتەوهبیت کردووه له فینلەندا، ئەومش بە مانای مافی پەناپەرى دیت یاخود مۆلەتى نشینگەى لەسەر بنەمای پاراستنى پلهى دووم. لەکاتیگدا دەتوانیت پاراستنى تێنەتەوهی وەر بگرتیت که بەهۆى ئەوهی که له ولاتەکهى خۆتدا رووبەر ووی پێشیلکاری مەترسیدارى مافی مرۆف دەبیتەوه پێویستیت بە پاراستن هەبیت، یاخود بەهۆى بارودۆخى ناسایشەوه نەتوانیت بۆ ولاتەکەت بگەریتەوه.

بەلام ئەگەر هۆیکى تروت هەبیت بۆ داواى نشینگەى، ئەوسا لەریگەى فۆرمیکى تاییهتیهوه داواى مۆلەتى نشینگەى پێشکەش بکە. هۆیکەکانى تر بۆ نمونە، پەیمەندى خیزانى، کارکردن یان خۆبندن. فەرمانگەى کۆچ له هەمان کاتدا داوانامەى نشینگەبیتەکەت لەگەڵ داواى مافی پەناپەرى تێهکەت تاوتۆیکردنى دەکات، ئەومش ئەگەر نەبیتەوه هۆى هیچ دواکەوتنیکی زیانبەخش.

لەم بلاوکراوهیدا له رووه گشتیهکانهوه باسى ئەوه دەکەین که تاوتۆیکردنى داوانامەکەت چۆن ئەنجام دەدریت و هەر وهه مافەکانت و ئەرکەکانى سەر شانى تۆ چین.

بۆ زانیاری

کاربەدەستە فەریمەکان، وەرگێزەکان و پارێزەرەکان پابەندن بە پاراستنى نەهینیهوه. زانیاریەکانى تاکە کەسەکان که تاییهتن بە بابەتى پەناپەرى لەبەر هۆى ناسایش بە نەهینى دەپاریزین. لەبەر ئەوه کاربەدەستە فەریمەکان پەیمەندى ناکەن نه به نوینەرایەتى ولاتەکەتەوه له فینلەندا و نه به کاربەدەستانى فەریمى ولاتەکەتەوه.

لەکاتى لیکۆلینهوه ماکندا تۆ مافی ئەوهت هەیه وەرگێز بەکار بهیئیت، که ئەومش کاربەدەستان نامادهى دەکەن. ئەگەر پارێزەرت هەبوو، داواى لى بکە با به زووترین کات فەرمانگەى کۆچ لەوه ناگاداربکاتەوه که ئەو کار بۆ تۆ دەکات. ئەگەر بتهوینت که پارێزەرت له ووتوبیژت دا لەگەڵ دايرهى کۆچبەران دا ناماده بێت، زۆرینهى جار دەبیت به خۆى پارەى پارێزەرەکەت بەدیت. نامادهبوونەوهى پارێزەر له ووتوبیژى مافی پەناپەرى دا له لایەن دەولەتەوه دەدریت تەنیا، ئەگەر کەسێکى ژیرتەمەن بیت و به تەنیا له فینلەندا داواى مافی پەناپەرى تیت کردبیت یان به هۆى پێویستییکی تری زۆر گرینگ نامادهبوونەوهى پارێزەر له ووتوبیژەکەت دا زەرورری یه. هەر کاتیکیش ویستت دەتوانیت پەیمەندى بکەیت به نوینەرایەتى یەکسانیهکانهوه. ئەو پەناپەرانەى که تەمەنیان بچووکه و بەتەنیا دین نوینەریان

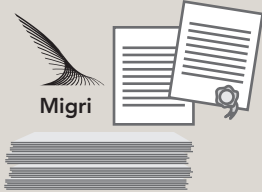
8. میگری (Migri) ھەرچی زووتر کاتی چاوپنیکهوتنی داوای پەنابەریتیت پی رادەگەییەنیت. بۆ خۆت پیویست ناکات لە کار بەدەستان پرسیریاری کاتی چاوپنیکهوتنەکە بکەیت.

9. لە چاوپنیکهوتنی داوای پەنابەریتیدا میگری (Migri) سەرمتا پرسیریاری زانیاریە کەسیەکەت، رینگای ھاتنەکەت لێ دەکات و ھەر وھا پییشت رادەگەنیت کە نایا دمتوانریت داواکەت لە فەلەندا لیکۆلینەوی لێ بکەیت یان نا.

10. لە چاوپنیکهوتنی داوای پەنابەریتیتەکەتدا دەبێت تا دمتوانیت بە وردی باسی ئێ ھۆیانە بکەیت، کە بۆچی تۆ داوای پەنابەریتیت دەکەیت. ھەر وھا ھەرچی ئێ بەلگەنامەنە پیئە لەگەڵ خۆت ببیە کە راستی قسەکانت دەسەلمێنی.

11. میگری (Migri) لیکۆلینەوی لەو دەکات کە نایا دەکریت پاراستنی نیونەتەمییت پی بدریت یان مۆلەتی نشینگەیی لەسەر بنەمای ھۆی تۆ وەر بگریت.

12. کاتیگ بەریارەکە دەردەچیت یان میگری یان پۆلیس ئاگادارت دەکاتەو.

13. ئەگەر پاراستنی نیونەتەمیی وەر بگریت، ئێوا کارتێ مۆلەتی نشینگەیی پی دەدریت. داوای ئێو دەتوانی داوای بەلگەنامەنە سەفەری پەنابەر یان پاسپورتی بیگنە بکەیت.

14. ئەگەر بەریارە رەتکردنەو بە داواکەت بدریت، ئێوا دەتوانی سکالا لەو بیارە بکەیت و بۆ دادگای بەرئوبەر ایعتی بینریت.

بۆ دەستنیشان دەکەین کە چاودێری بەرژەو مەندیهکانیان دەکەن. تۆ، پارێزەرەکەت و نوینەرەکەت مافی ئێمەتان ھەمە کە ئێو جۆرە نوسراوانە وەر بگرن و بیخویننەو کە دەکریت بۆ سەر تاوتویکردنی بابەتەکەت. کار یەگەر یان ھەبیت یان کار یەگەر یان ھەبوو.

پەيوەندیت پیو دەکەین

فەرمانگەنە کۆچ خۆی بانگەپشت دەکات بۆ روونکردنەوی بەنەماکانی داوانامەکەت بەبێ ئێو پیویست بکات تۆ پەيوەندیان پیو بکەیت.

ھەر کاتیگ کار یەگەر لەگەڵ ئێمە ئەنجام دا، ھەمیشە ژمارە ی کەسەکەت بەکار بەنە.

بەلگەنامەنە سەفەرت، بەلگەنامەنە ناسنامەنە کەسی خۆت و ھەرچی روونکردنەوی بەکە تۆ کە ھەتە بۆ پالپشتی کردن لە داوانامەکەت لە داوای پینشکەشکردنی داواکار یەکەت بە زووترین کات بیان نێرە بۆ فەرمانگەنە کۆچ. ئەگەر سەبارەت بە باری تەندروستی خۆت راپۆرتی دوکتورت ھەمە و پیئە وایە کە گرینگە ھەمە لەسەر تاوتویکردنی بابەتی پەنابەر یەکەت، ئێوا بۆ فەرمانگەنە کۆچ بگەینە.

ئەگەر داوای روونکردنەوی زیاتر لێ کراو، ئێو روونکردنەوی کە داوات لێ کراو بەزووترین کات داوای ئێو کە داوای تەواوکردنەکەت لێ کرا بۆ فەرمانگەنە کۆچ بینرە. پابەندی ئێو کاتە ببە کە بۆت دیاری کراو.

ئێمە لەبەر ھۆی ئاسابیش ناتوانین سەبارەت بە داوانامەکەت لەتەلفۆندا زانیاریت پی بدەین، چونکە ناتوانین لە ناسنامەنە ئێو کەسەن کە تەلفۆن دەکات دنیابین. لە تەلفۆندا تەنھا دمتوانین ئێو ئامۆژگاریە گشتیانە باس بکەین کە تاییەتن بە بابەتەکانی پەنابەر یەو.

فەرمانگەنە کۆچ ناتوانیت وەلامی پرسیارەکانت بداتەو سەبارەت بە قوناعی لیکۆلینەو و مامەلە لە بابەتەکەت ئەگەر داوانامەکەت لەو ئێو تاوتوو نەکریت. بۆ نمونە لە حالەتیکدا، ئەگەر تۆ سکالات لەسەر بریاری فەرمانگەنە کۆچ کردیت.

زانیاریەکانی پەيوەندی گرتن پیئەو نوێکەر وە

لەو ماوەیدا کە داوانامەکەت لە تاوتویکردنیدا، تۆ بۆت ھەمە بە ئازادی لە فینلەندا ھات وچۆ بکەیت. بەلام دەبیت لەسەر زانیاریە تازەکانی خۆت بۆ پەيوەندی کردنت ئاگاداری بەدیت بە کەمپی پەنابەر یان بە فەرمانگەنە کۆچ. کار بەدەستان بۆیان ھەمە ئەرکی سەر شانت بۆ دیاری بکەن بۆ پینشاندانی ئامادەبوونت و داوای ئێو لێ بکەن کە پینان بلنیت چۆن بتوانن پەيوەندی پیو بکەن. ئەگەر پەيوەندی بەکار بەدەستانەو یان بە کەمپی پەنابەر انەو نەگریت، دەکریت وا تەماشای بکەیت کە داوانامەکەت پووچەل بووئەو چونکە تۆ دەستبەرداری داوانامەکەت بویتە.

15. ئەگەر مافی ئەمەت پى
درا كە لە فېنلەندا بىمىنئەتە،
ئىنجا شارى نىشتەجىبوونت
پى دەدرىت. ماناى ئەمەش
ئەمىيە كە كاتىك شارىك
و مەرت دەگرىت لەو شارەدا
خانوت پى دەدرىت.

migri.fi/return

16. ئەگەر مافی مانەت
لە فېنلەندا پى نەدرا، ئەوا
دەتوانى داواى بەرنامەى
گەرانەمەى ئارەزوومەندانە
بەكەيت. لەرئىگەى گەرانەمەى
ئارەزوومەندانەمەى دەتوانى
داواى وەرگرنتى يارمەتى
گەرانەمەى بۆ ولاتى خۆت
بەكەيت.

ئەگەر حەز بەكەيت داواكەت بەتال بەكەيت، بە نامەىك ئەمە بە
سەرۆكى (يان جىگرى سەرۆكى) ناوەندى پىشوازى كردنەمەى
پەناخووزان كە لىنى دەژىت، بە فەرمانگەى كۆچبەران، بە
كاربەدەستانى چاودىرى سىنۆر يان بە پۆلىس رابگەمىنە. داواى
بەتال كردنەمەى فەرمانگەى كۆچبەران بىر يارىكى بەتال بوونەمەى
لە سەر داواكەت دەدات و دەتوانن لە فېنلەندا بەگەرنەمەى.
هەر لە كەمپەكەى خۆندا دەتوانىت داواى وەرگرنتى يارمەتى
گەرانەمەى ئارەزوومەندانە بەكەيت. ئەگەر وىستىشت
بەگەرنەمەى بۆ ولاتىكى تر نەك بۆ ولاتەكەى خۆت، دەبىت ئەمە
جۆرە بەلگەنامانە بەخەيتە روو كە شايەتى ئەمە دەدەن كە تۆ
مافی ئەمەت هەمە لەمە ولاتە بىمىنئەتەمەى.

كار كردن

وەكو داواكارىكى پەنابەرىتى بەمەى ئەمەش كە نشىنگەبىت
وەرگرنتىت بۆت هەمە كارىك بەكەيت كە مووچەى لى
وەرگەرىت، ئەمەش داواى تىپەربووى سى مانگ بەسەر
پىشكەشكردنى داوانامەى پەنابەرىكەت، بەمەرجىك ئەگەر
ئەمە بەلگەنامەى سەفەر كردنەت كە مافی هاتنە ناو ولاتەكەت
پى دەدات ماوەى كارپىكردنى ماىت.

لىكۆلىنەمەى پەنابەرى

لە قوناعى بەكەمەى لىكۆلىنەمەى كاربەدەستان زانىيارە
كەسنىتەكانت و زانىيارى چۆنىتى هاتنت هەروەها ئەمە
زانىيارىانەت لى وەر دەگرن و لەسەر بەنەمەى ئەمە شتانه بىر يارى
ئەمە دەدرىت كە نايا لىكۆلىنەمەى لەسەر داوانامەكەت بەكرىت
يان نا. كاتىك بانگەپىشت دەكەن بۆ چاوپىكەوتن تۆ دەمەى خۆ
شۆپنەكە نامادەبىت، ئەگەر بۆ شۆپنەكە خۆت نەگەمەنىت و
هەچ هۆپەكەش رانەگەمەنىت كە بۆچى، ئەوا دەتوانىت بىر يارى
رەفرت پى بەدرىت.

تۆ ئەركى سەر شانتە كە بەشدارى بەكەيت لە بەرەپىش چوونى
بابەتەكەدا. تۆ دەمەى هەموو ئەمە پىر سىارانەمەى لىت دەكرىت و
ئەمە شتانهى كە كارپىگەرىيان بۆ سەر بابەتەكە هەمە بە راستى
باسىيان بەكەيت و بەراستى و لەلام بەدەمەى. دانى زانىيارى كەسىيە
هەلە بە كاربەدەستان سزای بەدواوە دەبىت.

تۆ وىنەت دەگرىت، پەنجەمۆر و نىشانەمەى ناسىنەمەى كەسنىتەكانت
وەر دەگرىن. بىجگە لەمەش پەنجەمۆرى هەموو پەنجەكانت
وەر دەگرىن بۆ كارتى نشىنگەمەى ئەگەر هاتو لە دواى پىت درا.

بۆ ئەوا كردنى داوانامەى پەنابەرىتەكەت دەبىت وىنەى
مامەلەت هەبىت، كە بەمەى مەرجەكانى وىنەى پاسەپۆرت
دەگرىت و دەبىت وىنەكە بە پاشكۆى داوانامەكەت رادەست
بەكەيت. ئەمەسەى كە دەچىت بۆ لىپرسىنەمەى لە بنكەى پۆلىس
وىنەكە لەگەل خۆت بىه و رادەستى بەكە. ئەگەر وىنەكەيان
نەدەبىت تاوتوىكردنى داوانامەكەت دوا دەكەوتىت.

هەروەها داواى زانىيارە كەسنىتەكانى ئەندامانى خىزانەكەت و
كەسوكارە نزیكەكانى تریشت لى دەكرىت. ئەمە زانىيارەيانە كە

تایبەت بەوانىش بە وردى پىشكەشيان بەكە. ئەمە شتە بۆ پاشەروژ
گرىنگە، بۆ ئەمە كاتەمەى كە مۆلەتى مانەمەى فېنلەندا پى دەدرىت
و ئىنجا ئەگەر بەتۆبىت كەسوكارەكەبىشت بۆ ئىرە بەمەنى.

لە چاوپىكەوتنى پەنابەرىتى تايبەتى فەرمانگەى كۆچدا، لەمەى
پىر سىارەكە لەسەر ئەمەى كە كە لەسەر چى بەنەمەىك داواى
پەنابەرى دەكەيت. لەمە پىر سىارانەمەى كە لىت دەكرىن بۆ نمونە
لەبەر چى ناتوانىت بەگەرنەمەى بۆ ولاتەكەى خۆت و دەترسىت
لەمەى چىت بەسەرىت و نايا زۆمەت لى كراوە، رەفتارى
نامرۆفانەت لەگەل كراوە يان مافەكانت پىشیل كراون، چۆن ئەمە
شتانە دەردەكەون و چى بەلگەكەت هەمە بىخەيتە روو بۆ ئەمە
شتانە. لە چاوپىكەوتنەكەدا كۆنوسى گەتوگۆكان دەنوسرىتەمەى
و كۆپەكەشى بەخۆت دەدەن.

لە چاوپىكەوتنى گەتوگۆ پەنابەرىدا دەتوانىت داوا بەكەيت
زانىيارەكانت لە سىستەمەى زانىيارى دانىشتوان تۆمار بەكرىت،
ئەمەش بۆ ئەمەى هاوكات لەگەل وەرگرنتى مۆلەتى نشىنگەمەى
كۆدى شەخسى فېنلەندى وەرگەرىت. ئەگەر نشىنگەبىت پى
نەدرىت زانىيارەكانت لە سىستەمەى زانىيارەكانى دانىشتوان تۆمار
ناكرىت و كۆدى شەخسى وەرناگرىت. داواى تۆمار كردنەكە
بەو دەكرىت كە فۆرمى تۆمار كردن پىر كەردىتەمەى و بە
ئامادەكارى بىهنىت بۆ چاوپىكەوتنى پەنابەرى. ئەمە فۆرمە
لە مالىپەرى ئىنتەرنىتەكاماندا دەست دەكەوتىت لە ناوئىشانى
www.migri.fi. لە كامپى پەنابەراندا كە لىنى دەژىت زانىيارى
و رەدرت پى دەدەن لەسەر چۆنىتى داواى تۆمار كردن.

ئەمە گرىنگە كە، لە چاوپىكەوتنەكەدا هەموو ئەمە هۆيانە باس
بەكەيت كە لەبەر ئەوانە داواى پارىزگارى كردنى ئىنۆنەمەى
دەكەيت. خۆت و ئامادە بەكە كە بەدەستپىشخەرى خۆت

ھۆيەكان باس بىكەيت، چونكى مەرج نىيە ئۇ شتانه كە تۇ بە ھۆ دايدەننەيت پىرسىارى ئۇموت لى بىكرىت. بە وردى گوى بگرە لەو رىنمايىانەي كە فەرمانبەرى چاوپىكەوتتەكە پىت دەلەيت و ئەگەر شتىك تىنەگەيشىتتە يەكسەر پىرسىار بىكە. چاوپىكەوتتى پەنابەرى لەوانەيە رۆژىكى تەواو بخايەننەيت، جارى واش ھەيە لە رۆژىكى تردا درىژەي پى دەدرىت.

بىر يار دەركردن لە فەرمانگەي كۆچ

دوابەدوای لىكۆلەينەمەكانى پەنابەرى ئىنجا فەرمانگەي كۆچ لەسەر بنەماي رىوونكردەنەمە نوسراوكان درىژە دەدات بە تاوتويكردى داوانامەكەت. ھەرچى رىوونكردەنەمەيەكى تىرت ھەيىت سەبارەت بە بابەتى پەنابەرىكەت دەتوانىت ھەتاكە ئۇ كاتەي كە بىر يار لەسەر داوانامەكەت دەردەكرىت بەشۆيە نوسراو بىننەيت يان بۆخۆت بەدەستىان بگەيەننەيت.

لەكاتى چاوپىكەوتتى پەنابەرىكەتدا پىت دەوترىت كە تاوتويكردى داوانامەكەت بە مەزەندە چەند دەخايەننەيت. بەلام ئەمە تەنھا مەزەندەيەكە و ئۇ كاتەي كە تاوتويكردى بابەتتىكى پەنابەرى دەخايەننەيت بۆي ھەيە گۆرانى بەسەردا بىت، بۆ نمونە شتەكە پەيۋەستە بەم رىوونكردەنەمە زىدانەمە كە دەگەيەننەيت. ئەگەر تۇ ھۆيەكەت ھەيىت بۆ لە تاوتويكردى بابەتەكەتدا ئۇمەي پەلە بىكرىت، ھۆيەكەت بەنوسراو باس بىكە و بگەيەنە دەستمان. پەيۋەندى كردن بە تەلەفۇن نايىتە مايبەي پىنشىختى بابەتەكەت. زانىارى سەبارەت بەم كاتانەي كە بۆ تاوتويكردى چاومروان دەكرىت لە مالىپەرى ئىنتەرنەتتەكەماندا دىبىننەيت لە ناونىشانى www.migri.fi.

ئەگەر ھاتو تاوتويكردى داوانامەكە لەم رۆژە بەدواو كە پىنشىكەش كراو زىاتر لە شەش مانگى خاياند، فەرمانگەي كۆچ ئاگادارىت پى دەدات لەسەر ئۇمە دواكەوتتە. دواي ئۇمە دەتوانىت بە نوسراو پىرسىارى ھۆي دواكەوتتەكە بىكەيت و پىرسىارى مەزەندەي كاتىكى تازە بىكەيت.

فەرمانگەي كۆچ بەشۆيەيەكى گشتى داوانامەكان بەپىي زىجىرەي گەيشتىان تاوتوي دەكەت، يەكسەر دواي ئۇمەي كە نىتر نامادەين بۆ تاوتويكردى. ئۇمە داوانامەيە كە پىنگەي تايىتىان ھەيىت ئۇمانەن كە بۆ نمونە ھى خىزانى مندالدارن يان ھى ئۇمە مندالانەي كە خوار ھەژدە سالانن و بەيى دايك و باوك ھاتونن، ئەمانە لەوانى تر خىراتر تاوتوي دەكرىن. پىويست ناكات ئۇمە كاتەي كە لە تاوتويكردى داوانامەكەتدا بەسەر دەچىت لەگەل داوانامەي خەلكانى تردا بەراوردى بىكەيت، چونكى كاتەكان بەگۆيرەي ئۇمەي كە كارەكە چەندىك رىوونكردەنەمەي دەويىت جىوازىيان دەبىت.

ئۇمە بىر يارەي كە فەرمانگەي كۆچ دەرى دەكات لەسەر بنەماي ھەممو ئۇمە رىوونكردەنەمە دەبىت كە لە بابەتەكە كۆبۇونەتەمە. بىر يارەكە لەسەر بنەماي ئۇمە زانىارىانە دەبىت كە تۇ داوتە و ھەرۋە ھەلەسەر ئۇمە رىوونكردەنەمە زىدانەي كە تۇ پىنشىكەشت كردوون يان فەرمانبەران خۆيان پەيدايان كردووه. لە كاتى پىويستدا دەرفەنت بۆ دەرمخسىندىرئ بۆ ئۇمەي راي خۆت

لەسەر ئۇمە رىوونكردەنەمە بلىت كە فەرمانبەران بەدەستىان ھىناوہ. بەشۆيەيەكى سەرەكى ئۇمەي كە كارىگەرى ھەيىت بۆ بىر يارەكە ئۇمە زانىارىانەيە كە لەسەر بارودىخى و لاتەكەي خۆت و ھەلمومەر جەكانى مافى مروف لىمە دەست كەوتون.

ھاوكات لەگەل مامەلەي داواي پەنابەرىكەت، لىكۆلەينەمە لەسەر ئۇمەش دەكەين كە ئايا دەكرىت نشىنگەيىت پى بەدرىت لەسەر بنەماي مروفايەتى ھۆي تاكەكەسى، لەسەر بنەماي ھەبۇونى رىگر لەبەردەم دەرچوونە دەرموت لەم و لاتە يان بەھۆي قوربانى بوونى كەسەكە بە بازارگانى بە مروفەمە.

بۆ ئاگادار كىردەنەمە لايەنە بەر پىرسەكان خۆيان پەيۋەندى بە تۆو دەكەين و زانىارىت پى دەگەيەننە، پىويست ناكات تۇ پەيۋەندى بىكەيت بە لايەنە بەر پىرسەكانەمە.

بىر يارى قەبۇل

ئەگەر پارىزگارى نىونەتەمەيىت پى بەدرىت يان ئەگەر لەسەر بنەمايەكى تر نشىنگەيىت پى بەدرىت، ئۇمە بۆت ھەيە لە فىنلەندا بىننەيتەمە.

مافى پەنابەرىت كاتىك پى دەدرىت كە ئەگەر ھۆيەك ھەيىت بۆ ئۇمەي لە و لاتەكەي خۆندا ترست ھەيىت كە زولمت لى بىكرىت، ھۆي زولمەكەش بىرىتى بىت لە رەمچەلەك، نايىن، نەتەمە، سەر بە گروپىكى دىارىكرى كۆمەلەيەتى بىت يان بىروراي سىياسى. ئەگەر پەنابەرىت پى درا، تۇ لە فىنلەندا پىنگەي پەناھەندەت دەبىت.

ئەگەر پەنابەرى و مرنەگرىت، لەسەر بنەماي پارىزگارى پەلە دوو نشىنگەيىت پى دەدرىت، ئۇمەش ئەگەر

- لە و لاتەكەتدا مەترسى حوكمى مردن يان ئىعدامت لەسەر بىت.
- مەترسى ئەشكەنچەدان يان ھەر رەفتارىكى تى نامروفانە يان پىنشىلكارى بەھاي مروفايەتى يان سزادانت لەسەر بىت.
- نەتوانىت بە سەلامەتى بگەرىتتەمە بۆ و لاتەكەت بەھۆي شەروشورى چەكدارىمە.

لەمە كاتەدا پىنگەي پارىزگارى پەلە دووت دەبىت لە فىنلەندا.

ئەگەر نشىنگەيىت فىنلەندات وەرگرت، ھاوكات لەگەل وەرگرتنى بىر يارەكە كارتى نشىنگەيىت پى دەدرىت، كارتەكە بە درىزايى ماوہى نشىنگەيىكەت كارى پى دەكرىت. لەناو ئۇمە چىبەدا كە بەقەد كارتى نشىنگەيىكەمە بۆ نمونە وىنەي دەموجاوت، زانىارىە كەسىيەكانت و پەنجەمورت تومار دەكرىت. ئەگەر مافى پەنابەرىت وەرگرت بۆت ھەيە داواي پاسەپورتى پەناھەندەيى بىكەيت. ئەگەر لەسەر بنەماي پارىزگارى پەلە دوو مۆلەتى نشىنگەيى وەرگرت بۆت ھەيە داواي پاسەپورتى بىگانە بىكەيت.

برياری رَفز

ههروههها لهو کاتههدا لیکۆلینهوه له داوانامهکهت ناکریت،
ئهگەر

- له ولاتیکی تر که ئاسایشی تیدا ههیه پاریزگاری نیونهتهوهییت پی دراییت.
- له ولاتیکی ترهوه هاتیییت که ئاسایشی تیدا ههیه، که دهکرا لهوئ پاریزگاری نیونهتهوهی و مرگریت.

ئهگەر لیکۆلینهوه له داوانامهکهت نهکرا، بانگهیز ناکریت بو چاوپیکهوتنی پهناهری له فهرمانگهی کۆچدا. دهتوانیت له کاتی لیکۆلینهوهدا باسی ئهوه بو کاربهدهستان بکهیت که لهبهر چی هۆیهکه دهییت داوانامهکهت له فیلهندا لیکۆلینهوهی لهسهر بکریت.

ئهگەر بریاردا داوانامهکهت لیکۆلینهوهی لهسهر نهکریت، ماوهی گهرانهوهی ئارهزوومهندانته پی نادریت. به شیوهیهکی گشتی بریاری قهدهغهکردنی هاتن بو ولاتهکهشت بو دهردهکریت و له ههندیک حالهتیشدا دهکریت له فیلهنداوه بنگهرینهوه بو شۆینی خۆت تهناوته پێش ئهوهش که سکالاکهت تاوتوئ بکریت. له ناو بریارمهکهدا پێت دوتریت که چی کاتیگ دهتوانریت بریاری گهراندنهوهت بخزیته بواری جیههچیکردنهوه.

(*) ولاتیکی یهکتی ئهروپا بیجگه له فیلهندا بریتین له ، هۆلهندا، بهلیکا، بولگاریا، ئیسپانیا، ئیرلندا، بهریتانیا، ئیتالیا، نهمسا، یۆنان، کرواتیا، قبرس، لاتفیا، لیتوانیا، لوكسمبورگ، مالتا، پورتوگال، پۆلهندا، فهرنسا، رۆمانیا، سوید، ئەلمانیا، سلوفاکیا، سلوونییا، چیک، دانمارک، هنگاریا و ئیستونیا.

لیکۆلینهوه له داوانامهکهت ناکریت

ههموو کاتیگ لیکۆلینهوه له داوانامهکهت ناکریت. لهکاتی ناوهشدا هیچ بریاریکی بو نادریت، نه قهبوول و نهش رَفز.

تو مافی ههلیژاردنی ئهوهت نیه که چی ولاتیگ لیکۆلینهوه له داوانامهکهت دهکات. ولاتیکی یهکتی ئهروپا* ههروهها ئایسلاند، لیختنشتاین، نهرویج و سویسرا ریکهوتنیان لهسهر ئهوه کردوه که چی ولاتیگ بهرپرسه له ئهجامدانی لیکۆلینهوه لهسهر داوانامهی پهناهری.

ئهو داوانامهی پهناهریهی که له فیلهندا پێشکشی دهکیت دهتوانین بیگۆزینهوه بو ولاتیکی تر، بو نمونه کاتیگ که ئهو ولاتهی تر بهرپرسیار بییت له ئهجامدانی ئهو لیکۆلینهوهیه. بهرپرسیاریتی دهکریت لهسهر ئهو بنهمایه بییت، که

- ئهندامی خیزانی تو لهو شۆینهدا ههیییت
- مۆلمتی نشینگهیی یان فیزای ئهو ولاتهت ههیییت
- له ریگای ئهو ولاتهوه هاتیییت بو فیلهندا، یان
- پێشتر لهوئ داوی پهناهریتیت کردیییت

لهو کاتانهدا فهرمانگهی کۆچ لیکۆلینهوه له داوانامهکهت ناکات بهلکو دهتگهرینهوه بو ئهو ولاته که لیکۆلینهوه لهسهر داوانامهکهت دهکات.

ئایا له بریارمهکهی فهرمانگهی کۆچ نارازیت؟

ئهگەر لهو بریارهه فهرمانگهی کۆچ نارازیت که بو داوانامهکهت دهری کردوه، دهتوانیت داوی گۆرانکاری بو بکهیت به پێشکشیکردنی سکالا بو دادگای کاروباری ئیداری.

ههروهها لهسهر بریاری دادگای کاروباری ئیداریش دهتوانیت سکالا بکهیت بو دادگای بهرزی کاروباری ئیداری، ئهوهش بهمهرجیک ئهو دادگایه مۆلمتی سکالاکردنت پی بدات.

ئهگەر تو انرا پێش ئهوهی سکالاکهت تاوتوئ بکریت بنگهرینهوه بو شۆینی خۆت، دهتوانیت داوا پیکهش بکهیت بو دادگای ئیداری بو دهرکردنی بریاری قهدهغهکردنی جیههچیکردنی گهراندنهوهکهت. له بریارمهکهدا پێت دوتریت که چی کاتیگ دهتوانریت بخزیته جیههچیکردنهوه واته پۆلیس له ولاتهکه بنباته دهرهوه.

سکالاپهک بو دادگای ئیداری دهیییت له ماوهی 21 رۆژ دا داوی و داوانامهی بو سکالاکردنهوه له بهردهم دادگای ئیداریی بالآ له ماوهی 14 رۆژ داوی ئهوه که ئاگادار کراویت بگهیییت. داوی قهدهغهکردنی جیههچیکردنهکه دهیییت له ماوهی 7 رۆژدا پێشکشی بکریت.

له پاشکۆی بریارمهکهدا رینمایی ئهوهت پی دهریت که چون سکالاکه دهکریت. ئهگەر بهتوئیت سکالا بکهیت، چاکتر وایه

بایستی سکالاکه‌ندا ره‌چاوی بکهن. ئەگەر سکالایه‌کەت بەتال بکەیت یان داواییکی تازە پیشکەش بکەیت، ئەو نایبته رینگەر له بەرامبەر گەراندنەوه‌کەت له سەر بنچینهی بریاری پیشتر.

ئەگەر ماوهی سکالاکردنەکەت له بریاری فەرمانگەه‌ی کۆچ هینشتا بەسەر نه‌چوو بیت، پێویسته له‌جباتی ئەوه‌ی داوانامه‌یه‌کی نوێ بکەیت سکالاکه‌ جیبه‌جی بکەیت.

خزمه‌ته‌کانی پیشوازی له‌ که‌مپی په‌نابهر اندا

له‌ که‌مپی په‌نابهر اندا شوینی حه‌وانه‌وت بو دابین ده‌کریت و ئەگەر توانای داراییت نه‌بیت خۆت بژینیت پاره‌ی پیشوازی که‌مپت پێ دهریت. له‌کاتی پێویستدا له‌ رینگای که‌مپی په‌نابهر انه‌وه خزمه‌ته‌کانی تهن‌روستیت بو رینگ ده‌خزیت. پێویسته له‌سهرت ئەگەر هه‌یج هۆیه‌کی په‌سه‌ندکراوت نه‌بیت بو به‌شداری نه‌کردن له‌و کار یان خۆیندانه‌ی که‌ که‌مپی په‌نابهر ان رینگ ده‌خهن به‌شداری بکەیت. منداڵ مافی ئەوه‌ی هه‌یه‌ که‌ بچینه‌ قوتابخانه. له‌و کاتدا که‌ له‌ که‌مپی په‌نابهر اندا ژیان به‌سەر ده‌بیت پێویسته له‌سهرت رینگاکی که‌مپه‌که‌ پێرو بکەیت. له‌ که‌مپه‌که‌ی خۆندا زانیاری زیاتر پێ دهریت له‌سهر خزمه‌تگوزاریه‌کانی پیشوازی.

داوای یارمه‌تی یاسایی بکەیت. یارمه‌تی یاسایی فەرمانگه‌کانی یارمه‌تی یاسایی ده‌یدهن له‌گه‌ڵ نوسینگه‌کانی پارێزهران و یاساناسان. که‌مپه‌که‌ی خۆت ئامۆژگاریت پێ دهن و یارمه‌تیت دهن بو په‌یداکردنی یارمه‌تی یاسایی.

داوانامه‌ تاز ه‌کر دنه‌وه

مه‌به‌ست له‌ داوانامه‌ تاز ه‌کر دنه‌وه ئەو داوانامه‌یه‌یه‌ که‌ یه‌کسهر دوا‌ی ئەوه‌ی که‌ داوانامه‌که‌ی پیشووترت بریاری یه‌کجاره‌کی له‌سهر دهریت پیشکەشی ده‌کەیت.

ئەگەر داوانامه‌ی تاز ه‌کر دنه‌وه پیشکەش بکەیت به‌لام بارودۆخه‌کەت له‌ دوا‌ی بریاره‌که‌ی پیشوو هه‌یج گۆرانگی به‌سهر نه‌هاتینیت، لینگۆلینه‌وه له‌و داوانامه‌یه‌ت ناکریت. ئەگەر جاریکی تریش داوانامه‌ی تاز ه‌کر دنه‌وه پیشکەش بکەیت، بۆت نیه‌ له‌و ماوه‌یدا که‌ داوانامه‌کەت تاوتوێ ده‌کریت له‌ فینله‌ندا به‌مینته‌وه.

ئەگەر ئەو بریاره‌ی که‌ بو داوانامه‌ی پیشووترت دهرکراوه‌ له‌ دادگای کاروباری ئیداریدا تاوتوێ بکریت، له‌و کاتدا بۆت نیه‌ داوانامه‌یه‌کی نوێ پیشکەش بکەیت. هه‌روه‌ها پێویسته له‌سهرت زانیاریه‌ تاز ه‌کر دنه‌وه بکەیت، بۆ ئەوه‌ی ئەوه‌ی بتوانن له‌

زانیاریه‌کانی په‌وه‌ندی کردن

Suomen Mielenterveysseura (کۆمه‌له‌ی تهن‌روستی ده‌روونی فینله‌ندا)
SOS-kriisikeskus
Maistraatinportti 4 A, 4. krs
00240 Helsinki
تله‌فون: (09) 4135 0510
www.mielenterveysseura.fi

YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun lähin aluetoimisto
(نزیکترین نوسینگه‌ی ناوچه‌یی نه‌نجومه‌نی بالای کاروباری په‌نابهرانی نه‌ته‌وه‌ یه‌کگرتووه‌کان)
UNHCR
Ynglingagatan 14, 6 tr
S-113 47 Stockholm
Sverige
تله‌فون: +46 8 457 48 80
www.unhcr.org

Työsuojelupiirit (بازنه‌کانی پاراستنی پیشه‌یی)
www.tyosuojelu.fi بۆ زانیاری زیاتر بروانه‌ مایپری: www.tyosuojelu.fi

Maahanmuuttovirasto (فهرمانگه‌ی کۆچ)
PL 18, 00581 Helsinki
تله‌فون: 0295 419 600
ژماره‌ی خزمه‌ت بۆ نهم بابه‌ته: 0295 419 627
سپه‌شمه‌ – پینچشمه‌ کاتژمیر 10 - 11

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto (نوسینگه‌ی نوینه‌رایه‌تی یه‌کسانی)
PL 24
00023 Valtioneuvosto
ژماره‌ تله‌فونی خزمه‌تی نهمه‌رکان: 0295 666 817
www.syrjinta.fi

Kidutettujen kuntoutuskeskus (تاوه‌ندی چاره‌سه‌ری نه‌شه‌که‌نجه‌دراوان)
Helsingin Diakonissalaitos
Mäkelänkatu 58–60
00510 Helsinki
تله‌فون: (09) 7750 4584
www.hdi.fi